

Ὁ Παλλάδα ! Ὁ Ρενάν ! Ὁ Ἑλλάδα μου ! Ὁ κεφάλι μου ! Τὸ λοιπὸν ὁ κακόμοιρος ὁ ῥωμῖος ὁ δάσκαλος εἶναι ὑποχρεωμένος τώρα κι ὀμπρὸς νὰ κίνη κόρτε στὴν ἀγαπητικιά του μακαρονίστικα — «Νὰ φιλήσω, Βενιζέλε ;» — «Φίλα δάσκαλε μὰ στὴν καθαρεύουσα». Basia mi fili, puristi aniter !

Τώρα δὲ μιλοῦσα γιὰ δίστιμα. Ἐνα ἀπ' τὰ πιὸ ἀξιοθάμιστα χωρίσματα τοῦ Ῥωμοῦ εἶναι ἡ ποιή- σή του. Κάνει στίχους, καὶ στίχους καλοὺς, κουβεν- τιάζοντας. Πολλοὶ δημοδισκάλοι τῶχουν αὐτὸ τὸ ταλέντο. Τώρα κι ὀμπρὸς τοὺς εἶναι ἀπαγορευμένο νὰ ζητήσουνε τὴν ἐμπνευσί τους ὅσο ἀπ' τὰ ἑλληνι- κὰ τῆς καθαιρενοισιάνικης νομοθεσίας ἀπαγορευμένο στὴ φωνὴ καὶ στὴ ψυχὴ νὰ σηκωθοῦνε. Ἀπαγορευ- μένο σὲ κάθε διανοητικὸ ἀνθισμα νανοίξῃ. Καὶ πιότερο ἀκόμα. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδας ἐξέρ- ρει πὼς δυό, τὸ πιὸ λίγο, ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δασκά- λους ἢ καθηγητῆς εἶναι συγγραφεῖδες πρώτης γραμ- μῆς. Ξέρει ἀκόμα πὼς πολλοὶ *λειτουργοὶ* εἶναι ποιητῆς καὶ τιμοῦνε τὴ γόρμ τους. Τόσο τὸ χερό- υερο γι' αὐτοὺς. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἔχει ἀνάγκη τὸ χροτοφιλίακι του. Κατάρτα στοὺς ἀ- θρώπους τῆς σκέψης.

Ἡ καινούρια Ἑλλάδα, ποὺ τὰ χρωσιτάει ὄλα, ἕλαψῃ κι ὄνομα, σὰ γράμματα, δὲν ἔχει πιὰ τὸ δι- καίωμα νὰ εἶ φιλολογία. Καὶ ἂν τὸ πρῶμι πάει ὡς αὐτοῦ.

...Δούλεψα κάπως καὶ γὼ ἴσως, γιὰ τὸ φιλολογικὸ ξινάνωμα τῆς Ἑλλάδας. Ἐ ! πόσο πιὸ καλὰ τῶχο αὐτό ὦ ! πὼς χίλιες φορὲς πιὸ καλὰ τῶχο νᾶμμα ἔ- νας ἄδοξος δουλευτῆς παρὰ Πρωθυπουργὸς στὴν Ἑλλάδα. Εἶναι μιὰ εἰτίνη τρομερή, ἓνα βυρὸν χρέος νὰ ὀνομάξῃσαι σήμερα Βενιζέλος, νὰ σηκώνῃσαι, νᾶ- νος κάπως, μπροστὰ στὸν Περικλή, μπροστὰ στὸν Σοφοκλή, μπροστὰ στὸν Πλάτωνα, μπροστὰ στὸ Ὅμηρο, νὰ τοὺς λές : «Φιλολογία, δὲ θέλω πιὰ ! εἶμαι ὁ Βενιζέλος» καὶ νὰ φεύγῃς ἔτσι, ζουτσιάνον- τας Ἡφαιστος, μέσα στὸ ἄσβηστο γέλιο τῶν θεῶν.

ΨΥΧΑΡΗΣ

BIBLIOPIEΛΕΙΟΝ

Α. Γ. ΧΑΤΖΗΛΑΟΥΚΑ

LIVRES D' OCCASION

Ἰδρυθὲν τῷ 1889 ὁδὸς Σταδίου — 34

Ὅλα σας τὰ βιβλία, ἐπιστημονικὰ καὶ μὴ, θὰ εβρητε λκαιουργῇ καὶ μεταχειρισμένα εἰδηγὰ. Κατάλογος ἀποστέλ- λεται δωρεάν. ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ βιβλία καὶ βιβλιοθήκαι.

ἩΡΩ·Ι·ΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ «ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ» ΤΗΝ
ἩΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΓΙΟΡΤΗΣ, 25 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ
1911.

Ὁ πρόχειρος Λόγος ποὺ μοῦ κάτετε τὴν τιμὴ νᾶκούσατε, δὲν εἶναι πανηγυρικός τῆς Ἑθνικῆς γιορ- τῆς. Εἶν' ἓνας Λόγος ποὺ τοῦ συντροφεῖται μόνο, διακριτικῶς, τὸ περπάτημα ἢ Ἑθνικὴ γιορτῆ.

Νέοι τῆ; «Συντροφιᾶς», Κυρίες, Κύριοι !

Ἀπὸ τότε πέρασε μιὸς αἰῶνας κι ἀκόμα πιὸ πο- λὺ. Κάθε χρόνο, τότε, ἀνήμερα τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ, μαζί θρησκευτικὸ καὶ ἔθνικὸ, ἓνας ἄνθρωπος, ὁ διευθυντῆς τῆς Βιβλιοθήκῆς τῆς Ἑλληνικῆς Βου- λῆς καλοῦσε στὴ Βιβλιοθήκη τῆς μέσα, κόσμο γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πλήρωνε τὸ φόρο του σὲ μιὰν ἰδέα, μὲ τὴ γνώμη του καὶ μὲ τὴν ψυχὴ του, ὅχι καθὼς τὸ προστάζαν τὰ τυπικὰ τῆς μέρας καὶ τὰ καθιερωμένα. Τὸ λάβαρο τοῦ Γέ- νους ποὺ ξετυλιγμένο ἀεροκουμάτιζε κάθε φορὰ ποὺ ξημέρωνε τὸ μαρτυρικό πανηγύρι, τὸ στεφάνωνε μὲ τὰ λουλούδια τοῦ Λόγου. Μὰ τὸ στεφάνι του, πλεμένο κάπως πρωτότυπα, καὶ δὲν τὰίριαζε πολὺ μὲ τὰ στεφάνια. Γύρο του κόσμος μετρημέ- νος, ὑποθέτω, μὰ διαλεχτὸς πάντα, ὅτ τὸν ἔκουγεν εὐχάριστα καὶ συγκινημένα, χειροκρατώντας τον. Μιλοῦσε. Μὰ ὁ λόγος του βγαλμένος ὅχι ἀπὸ τὰ κατὰπια τῆς ἐπίσημης ρητορικῆς χοιμένος ἀπὸ τὴν καρδιά. Ὅπως κι ἂν τὸν ἀπάγγελλε, εἶτε στὸ χαρ- τί σκύθοντας, εἶτε γέροντας μέσα στὴ μνήμη του ὁ λόγος του, πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ φροντισμένη, τέχνη τοῦ γραφτοῦ λόγου, σκόρπιζε τὴ χάρη τοῦ μιλημέ- νου. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἶταν ὁ ποιητῆς Γεώργιος Τερτσέτης. «Ὁ ἔντιμος Ζακύνθιος, καθὼς γράφει σ' ἓνα σημείωμα τοῦ μονάρχιδου μικροῦ βέβλου του ἔ- νας ἄλλος ποιητῆς, ἀπὸ τοὺς γλυκύτερους τῆς πο- λεμικῆς τέχνης, ὁ Ἰούλιος Τυπάλδος, ὁ ἔντιμος Ζα- κύνθιος, ὁ Τερτσέτης, ὁ ἑποῖος δὲν ἐντρέπεται εἰς τὴν πρωτεῖοισαν τῆς ἐλευθερωμένης Ἑλλάδος νὰ μιλή καὶ νὰ γράφῃ τὴ γλώσσα τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Μιαούλη καὶ τοῦ Μπότσαρη.» Ἀπὸ τοὺς λό- γους τοῦ Τερτσέτη δὲν ἔλειπ' ἐνθουσιασμός, εἰρω- νία, μάθηση, νοστιμάδα, κίνηση, κάποια τέχνη, κι ἀπάνου ἀπ' ὅλα καὶ ὅλων αὐτῶν ἢ μητέρα, μιὰ πνοὴ ζωῆς. Ἡ γλώσσα τους, ἢ ἀπλή γλώσσα, κα- θὼς τὴν ὀνομάζει, κάτι δισταχτικὸ κάπως, ἀκανόνι- στο, καὶ ἀβέβαια συρμένο σὰ πεζὰ τῆς κάτι ποὺ κοιτάζει ὅχι τόσο νὰ σπάσῃ τις ἀλυσιδεῖς τῆς σκο- λαστικῆς γραμματικῆς, γιὰ νὰ ὑποταχτῇ, τεχνικὰ